

правец се преземени од Друштвото српске словености, Српскиот народен музеј и библиотекарот во Министерството за просвета.

Од посебен интерес е за нас е информацијата на Даница Милиќ за материјалите од архивите во Белгија за историјата на Србија и другите југо-словенски области до 1918 година. За Македонија ги има следните материјали: солунските извештаи од 1876 година кои се однесуваат на положбата на Македонија, отпорот на македонскиот народ против турските наслства, извештаите од 1881 година за политичката ситуација во Македонија, извештаите од 1903 година за нередите во Солун и Илинденското востание. Документите од 1897-1913 година кој се водат под името „Dossier general“, содржат податоци за политичката ситуација во Македонија, македонското прашање, административните реформи во Македонија, активност на Албанците во Македонија, револуционерното движење во Македонија, балканската ситуација во 1905 г., реформите во Македонија, балканската конференција, балканските војни и др.

Гаврило Ковијаниќ публикува неколку книжевни рецензии од Бранислав Нушиќ кои ги имал напишано во вид на реферат во 1911 година.

Во статијата на Петар Милосављевиќ се зборува за донесениот закон од Српската влада во 1918 година за уедначување на јулианскиот со грегоријанскиот календар во државата на Србите, Хрватите и Словенците.

Во рубриката **Изложби** Олга Мучалица пишува за отворените изложби посветени на Вук Караџиќ, а Радмила Поповиќ — Петковиќ се осврнува на изложбата на документи за Тимочката бунa во Државниот архив на Србија.

Споменатата Радмила Поповиќ — Петковиќ се осврнува и на организацијата и стручната работа на Архивот при Министерството за надворешни работи на Белгија, а Олга Мучалица на „ARCHIVES ET BIBLIOTHÈQUES DE BELGIQUE“ Т. XXXIV, № 1 — 2, Bruxelles, 1963 г., Олга Јакимовиќ на „ARCHIVNY ČASOPIS“ — св. 1—4 за 1962 година, издание на Архиепска управa при Министерството на внатрешните работи во Прага. Радмила Поповиќ-Петковиќ на „RASSEGNA DEGLI ARCHIVI DI STATO“, Roma

1962, № 1 — 3, 1963, № 1 — 3. и на „LA GAZETTE DES ARCHIVES“ № 41, 42 1963., Др Љ. Бомир Дурковиќ-Јакшиќ се осврнува на „ARCHEION“, орган на Главната дирекција на државните архиви во Полска. бр. XXVII/1957., XXVIII/1958., XXIX/1959., XXX/1959 XXXI/1959., XXXII/1960., XXXIII/1962 г. Олга Мучалица се осврнува на „REVISTA ARHIVELOR“, орган на Генералната дирекција на државните архиви на НР Романија, свеска 2, годиште VI, 1963.

На крајот на публикацијата поместени се: Библиографија на публикациин на архивска и друга граѓа историска граѓа (1945 — 1962)., Новите законски прописи од областа на архивистиката и додаток бр. XV Ивентар на Архивот на Српската академија на науките и уметноста во Белград.

Р. К.

НОВИ КНИГИ И СПИСАНИЈА*

А. К Н И Г И

Настава по историја — помагала

1. Дайри Н. Г., Обучение истории в старших классах средней школы. Москва 1966, стр. 438.
2. Гора П. В., Опыт изучения истории средних веков в VI классе. Москва 1965, стр. 210
3. Козыба Д. В., Краеведение в воспитании учащихся. Посobie для учителей Москва 1965, 79.
4. О преподавании Обществoведения. Москва 1965, стр. 130.
5. Приходько П. Т., Пропой наук (Введение в организацию и технику научно исследовательской работы молодого ученого). Новосибирск 1965, 142.
6. Школки Историјски Атлас. Београд 1965, стр. 64.

Општи истории — прегледи

7. Historija Čovječanstva. Kulturni i naučni razvoj
T. I. J. Hawkes, Prehistorija. Zagreb, Naprijed 1966, str. 435

*) Прегледот е направен во библиотеката на сминарот по историја при Филозофски факултет, Скопје, која ги поседува овие публикации.

Т. П. Sir L. Woolley, Počeci civilizacije. Zagreb, Naprijed 1966, str. 639

8. Новичев А. Д., Турция. Краткая история. Москва 1965, стр. 270.

9. Югославия вчера и сегодня. Москва, „Правда“ 1965, стр. 310.

Средновековна историја

10. Анеа Комнина, Алексиада. Москва 1965, стр. 687.

11. Г. Острогорски, Српска област после Душанове смрти. Београд 1965, стр. 171 (На француски насловот: Српското кнежевство на Серез.)

Нова и најнова историја

12. Бекстрём К., История рабочего движения в Швеции (1902-1917). Москва 1966, стр. 383.

13. Демочкин Н. Н. и др., Революция 1905-1907 гг. в России. Москва 1965, стр. 239.

14. Djordjević D., Revolutions Nationales des Peuples Balkaniques 1804-1914 Beograd, Institut d'histoire 1965, p. 250.

15. Hić D., Vasa Pelagić. Beograd, Rad 1964, str. 85.

16. Корниенко Р. П., Рабочее движение в Турции 1918-1963 гг. Москва 1965, стр. 174.

17. Лукић Ђ., Битка на Дрини. Београд, 1966, стр. 443.

18. Сборник документов и материалов по истории СССР советского периода (1917-1958). Москва 1966, стр. 621.

19. Сенкевич И. Г., Албания в период Восточного кризиса. Москва 1965, стр. 231.

20. Славянское возрождение. Москва, Акад. Наук СССР 1966, стр. 249.

21. Стојанчевић Вл., Милош Обреновић и његова доба. Београд 1966, стр. 487.

22. Stojasavljević V., Prodiranje kapitalizma u selo 1919-1929. Zagreb, Institut za historiju radničkog pokreta 1965, str. 394.

23. Ренувен П., Питање Далекосточка 1840-1940. Београд 1965, стр. 448.

24. Renouvin P., Evropska kriza i Prvi svjetski rat. Zagreb, 1965, str. 629.

25. Черчил В., Други светски рат Т. I-III. Београд 1965

Т.И. Бурa се спрема; Т.П. Њихоз најлешпи тренутак; Т.П. Велика Аљ-јанка.

26. Фридрих С., Дантон. Москва 1965, стр. 269.

НОБ и Народната Револуција

27. Biber D., Nacizam in Nemci v Jugoslaviji 1933-1941. Ljubljana, Sankarijeva Založba 1966, str. 480.

28. Vukanović R., Na ratnoj stazi. Zapisi i sjećanja 1941-1943. Beograd 1965, str. 344.

29. Leković M., Ofanziva Proleterski's brigada u leto 1942. Beograd 1965, str. 726.

30. Radošević T., Ofanziva za oslobođenje Dalmacije. Beograd 1965, str. 319

31. Sutjeska. Zbornik radova. Beograd 1966, str. 388.

32. Čolaković R., Kazivanje o jednom pokoljenju. Zagreb 1964. 494.

33. Cicmil O., Darmitorski NOP odred. Beograd 1966, str. 327.

34. Štaubringer Z., Rade Končar. Beograd, Rad 1964, str 68.

Македонска историја

35. Astibo. — Штип. I-XX век Скопје 1964, стр. 213 — М. Хр. Чучков, Предговор; Бл. Цветковски, Историски и стопански развојот на Штип од создавањето до 1919 г.; — К. Едоровски, Штип меѓу војните; — М. Тодоровски, Вл. Ивановски, Штип во НОБ; К. Балабанов, Споменците на културата во Штип и околината; и др.

36. Андонов — Полјански Х., Британска библиографија на Македонија. Скопје, Архив на СР Македонија 1966, стр. X-512 — Библиографски прирачници; Општи прегледи за Македонија; I. Македонија до населување на Словените; II. Македонија од населувањена Словените до кр. на XVIII в.; III. Македонија во I пол. на XIX в. до Кримската војна; IV. Македонија од Кримската војна до формирањето на национал-револуционерното движење (1854 — 1893); V. Македонското национал-револуционерно движење (1893 — 1912); VI. Македонија и Балканските војни; VII. Македонија и Првата светска војна; VIII. Македонија помеѓу двете светски војни (1919 — 1941); IX. На-

роднослободителното движење во Македонија; X. Македонија по Ослободувањето; Додаток (1946 — 1960); Регистер.

37. Димевски Сл., Црковна историја на македонскиот народ. Скопје 1965, стр. 231; — I. Ширење на христијанството во Македонија; II. Дејноста на учениците на Св. Браќа со посебен осврт на Св. Климент; III. Самуилова патријаршија, IV. Охридската архиепископија во XI и XII век; V. Политичките промени во Македонија и Охридската Архиепископија во XIII век; VI. Православието во Македонија во време на српското владеење; VII. Охридската Архиепископија под турско владеење; VIII. Охридската Архиепископија во XVIII век; IX. Црковната положба во Македонија по укинувањето на Охридската Архиепископија; X. Црковна просвета и уметност; XI. Црковно-просветната борба на македонскиот народ за еманципација од Цариградската патријаршија и замешување на туѓинските верски пропаганди; XII. Егзархијата и другите црковни пропаганди; XIII. Црковно-просветната положба во Македонија по Берлинскиот конгрес; XIV. Антиегзархиското движење во почетокот на 90-те години од XIX век; XV. Судрување меѓу верско-националните пропаганди во Македонија; XVI. Духовниот живот на македонскиот народ во втората пол. на XIX век; XVII. Македонското национално-слободително движење, и Егзархијата и другите верски пропаганди во Македонија; XVIII. Црковно-просветната положба во Македонија по Илинденското востание; XIX. Црковната положба во Македонија по Хуриетот; XX. Македонските епархии во состав на балканските држави по балканските војни; XXI. Црковната положба во Македонија во II светска војна; XXII. Обнова на Охридската Архиепископија и создавање на Македонската православна црква.

38. Димевски Сл., Митрополитот Скопски Теодосиј. Живот и дејност (1846 — 1926). Скопје, Култура 1965, стр. 209.

39. За слободата. Ајдучки, комитески и револуционерни народни песни. Редактирале А. Шукески и М. Корвезирски. Скопје, Просветно дело 1965, стр. 62.

40. Милосавлевски Сл., Сојузот на комунистите на Југославија во системот на социјалистичката демократија. Скопје, Култура 1965, стр. 336.

41. Пандевски М., Политичките партии и организации во Македонија (1908 — 1942). Скопје, Култура 1965, стр. 436 — Основни моменти во економскиот, општествено-политичкиот развиток на Македонија во првата деценија од XX век; Формирање, програмски поставки и акции на политичките партии, организации и групи; Период на слабеење и распаѓање на турското господство во Македонија.

42. Пенушлиски К., Црвен се барјак разева. Народни борбени песни. Скопје, Култура, 1965, стр. 243 — Три синџири робје; Гора ле, мајко ајдутска; Огин гори во Крушово; Да ги скршине ропски синџири.

43. Турски документи за историјата на македонскиот народ. Серија I. Том II (1627 — 1635). Под редакцијата на В. Бошков. Скопје, Архив на СР Македонија 1966, стр. 196 — 287.

44. Христов А. Т., Создавање на Федерална Македонија во рамките на Југословенската федерација (1941 — 1945). Скопје, Култура 1965, стр. 222 — Политичко-правна студија.

Б. СПИСАНИЈА

1. Архивски преглед (Београд) 1—2 (1965) — Од Редакцијата; Девет години дејност на друштвото; Актуелни стручни прашања; Од стручните советувања; Од архивските фондови; Архиви и писарници; Архиви и истражувачи; Од работата на друштвото; Библиографија; Прикази на книги; Пословник на списанието.

2. The American Historical Review (Washington) Vol. LXXI/2 (1966) — Ф. Лејн, Основите на републиканизмот; Д. Гинтер, Финансирањето на вивогата партиска организација, 1783 — 1793; Л. Харлан, Б. Т. Вашингтон, и др.; Јани Г., Бирократијата и слободата; Ј. Дигинс, Кокетирање со фашизмот; Прикази на книги; Историски вести.

3. Вопросы Истории (Москва) 2 (1966) — Зак. Л. М. и др., Проблем на писменоста; Најденов М. Е., За ленинскиот етап во историцката наука; Троицкиј С. М., Историографијата на „дворските преврати“ во Русија во XVIII век; Черњак Е. Б., Социјалис-

тичката интернационала и борбата против војната (1924 — 1939); Демиховскиј М. В., Политиката на господаречките кругови во САД по однос на индијанското население; Спомени; Публикации; Документациони осврти; Историската наука во СССР; Историската наука во странство; Забелешки; факти, настани и луѓе.

4. **Вопросы Истории 3 (1966)** — А. А. Губер, XII Меѓународен конгрес за историски науки; Јофе А. Е., Дејноста на странските здруженија за дружба со Советскиот сојуз; Шерешевскиј Б. Н., Создавање на Далекуисточната република; Кукушкин Ј. С., Советите во подготвителниот период; Олегина И. Н., Современата американска и англиска историографија за индустријализацијата во СССР; Зак Л. А., Од историјата на дипломатската борба на Виенскиот конгрес; Штатерман Е. М., Проблемот на паѓањето на Римската република во советската историографија.

5. **Вопросы Истории 4 (1966)** — Шкаратан О. И., Методолошките аспекти во изучувањето историјата на советската работничка класа; Цунусов, М. С., Нацијата како социјално-етничка заедница на луѓето; Холодковскиј В. М., Дали Наполеон ја запали Москва?; Матвеева Г. С., Од опитот при формирањето на работничката класа во Монголската Народна Република; Гунтова Е. В., Некои проблеми од идеологијата на селанството во епохата на средновековието; Лавровскиј В. М., Кон прашањето за предметот и методот на историјата како наука.

6. **Вопросы Истории 5 (1966)** — Хавин А. Ф., Капетаните на советската индустрија 1926 — 1940; Вилцан М. А., Културното изградување во советското село 1933 — 1940; Крупнов Е. И., Кавказ во најстарата историја на нашата земја; Асколдова С. М., Основните правци во американската буржоаска историографија по работничкото движење; Манфред А. З., Општествено-политичките идеи во 1815.

6a. *Byzantinische Zeitschrift*. (München) 59/1 (1966) — Х. Турн, За текстот на преданието на Скилица и др. Прикази; Библиографски нотици и соопштенија.

7. *Byzantinoslavica* (Prague) 1 (1966) — Посветено на А. Достал; Статии; Прикази; Библиографија.

8. **Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду. Књ. VIII. Нови Сад 1966** — Б. Крекиќ, За називот „Скити“ за балканските Словени кај Анна Комнена; Ч. Попов, Франција према настаните во Бугарија 1867 г.; В. Илиќ, Еден непознат документ во врска со театарската активност на македонскиот драмски писател Војдан Чернодримски; и др.

9. **Годишњак. Покрајински државни Архив. Приштина I (1965)** — А. Латиновиќ, Материјали за балканската политика во врска со албанските бунтови 1911 г.; К. Џамбазовски, Прилози за снабдување на Приштинските училишта со учебници од Кнежевството Србија во средината на XIX век; Ж. Аврамовски, Прашањето за делба на Албанија во разговорите Стојадиновиќ-Чано јануари 1939 и ставот на некои дипломатски и воени личности; и др.

10. **Godišnjak. Centar za balkanološka istraživanja. Научно друштво БиХ. Сарајево III I (1965)** — Д. и М. Петрушевски, Најстарите пишани податоци за занаетството на Балканот; и др.

11. **Зборник Филозофског факултета у Приштини. II (1965)**. — разни прилози.

12. **Историјски записи (Титогорад) 4 (1965)** — Вл. Стругар, Создавање на Социјалистичка Југославија; Р. Пајовиќ, Народноослободителниот фронт на Црна Гора и др. прилози.

13. **Новая и новейшая история (Москва) 1 (1966)** — Севрјугина Н. Г. Нови работи и документи од В. И. Ленин за проблемите на меѓународното работничко и комунистичко движење; Крајот на Втората светска војна; Џибина К. П., СССР и Франција во борбата против германскиот фашизам; Гинцберг Л. И.; Во предверието на хитлеровската диктатура; и други прилози.

14. **Новая и новейшая история 2 (1966)** — Зевин Л. З., и др., Економската соработка на социјалистичките држави со неразвиените земји; Жигалов И. И., Од историјата на борбата во Англија против реакционерниот надворешно-политички курс (1955 — 1964); Волков В. К., Операција „Тевтонски меч“; Гонионскиј С. А., „Папа Цувае“ — тиранин на Хаити; Манфред А. З., Робеспир во

руската и советската историографија; и др. прилози.

15. Новая и Новейшая история 3 (1966) — Хагер К., 20 години Социјалистичка единствена партија на Германија; Л. А. Слепов и др., Кинталска конференција; Корионов В. Г., Некои прашања за политичката стратегија и тактика на империализмот на САД во Латинска Америка; и др. прилози.

16. Преглед (Сарајево) 5 (1966) — Андреас Б., Маркс за социјалдемократската партија на Германија, Бизмарк и законот за социјалистите и др.

17. Преповање истории в школе (Москва) 3 (1966) — Волобуев П. В., Антинародната политика на Привремената влада; Каргалов В. В., Древна Русија и номадите; Методолошки оддел; Во пречек на 50-годишнината од Октомври; Критика и библиографија; Историски новости.

18. Putevi Revolucije. Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske. Zagreb 5 (1965) — М. Грос, Развој на социјалистичките идеи во Хрватске 1890 — 1907, Х. Шариниќ, Првата Интернационала и нејзиниот дух во современото работничко движење; В. Оштриќ, Оснивање на првата работничка партија во Хрватска; Ф. Бикар, Развој на односите помеѓу хрватската и српската социјалдемократија и обид за ускладување на нивните концепции по националното прашање од 1909 — 1914; и др. прилози.

19. Revue Historique (Paris) t. CCXXXV (1966) — П. Бојер, Увод кон една историја на Намесништвото на Алжир; Е. Вил. Полибиј; Ј. Тобие, Француските интереси во Отоманската империја во поч. на XX век; и др. прилози.

Х. А. — П.